

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1364
Podgorica, 16.10.2017.godine

INFORMACIJA O POŠTOVANJU USLOVA IZ IZDATOG ODOBRENJA
- NEPROFITNI EMITERI -

Zakonski okvir

Članom 72 Zakona o elektronskim medijima¹ propisano je sa status neprofitnog emitera utvrđuje Savjet prilikom dodjele prava na emitovanje. Neprofitni emiteri mogu biti samo obrazovne ustanove, vjerske, studentske, učeničke i nevladine organizacije registrovane najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva za sticanje statusa neprofitnog emitera.

Neprofitni emiter je emiter koji dnevno objavljuje najmanje 50% sopstvene proizvodnje informativnih, kulturnih, obrazovnih i zabavnih sadržaja, pri čemu najmanje 25% dnevne produkcije mora služiti zadovoljavanju informativnih, obrazovnih, naučnih, stručnih, umjetničkih, kulturnih i drugih potreba javnosti i na njega se primenjuju se odredbe zakona koje se odnose na programske obaveze javnih emitera.

U programima javnih i neprofitnih emitera trajanje oglašavanja ne smije prelaziti 10% (šest minuta) po satu emitovanog programa, odnosno (više od 15% (devet minuta) oglasa i telešopinga.

Članom 56 Zakona o elektronskim medijima propisano je da programska osnova opšteg radijskog programa sadrži programsku šemu kojom se određuje: vrsta programa, odnosno njihovo razvrstavanje u pojedine grupe, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, predviđeni maksimalni opseg oglasnih sadržaja, predviđeni obim sopstvenih audiovizuelnih djela, vrijeme emitovanja.

Saglasno članu 100 Zakona o elektronskim medijima, obim i struktura programskih sadržaja podnosioca prijava na konkurs za raspodjelu radio-difuznih frekvencija predstavlja jedan od kriterijuma za odlučivanje po javnom konkursu.

Članom 58 Zakona o elektronskim medijima propisano je da je emiter dužan da, u pisanoj formi, o svim značajnijim planiranim promjenama strukture radijskog ili televizijskog programa koje emituje zatraži saglasnost Agencije. Značajnija promjena strukture programa, u smislu ove odredbe, je svaka promjena koja predstavlja izmjenu veću od 10% strukture programa na osnovu koje je dobijeno odobrenje za emitovanje. Zakon je takođe propisao da Agencija može emiteru uskratiti saglasnost za promjenu strukture programa ukoliko utvrdi da bi u području koje se pokriva određenim radijskim ili televizijskim programom došlo do nedostatka određene vrste programskih sadržaja za koje je emiter dobio odobrenje za emitovanje.

Poglavljem 2 „Struktura programa i druge programske obaveze“ iz Odobrenja za emitovanje, propisano je da su emiteri dužni da se pridržavaju programske šeme odnosno strukture programa koja je dostavljena prilikom izdavanja odobrenja i da u pisanoj formi obavijeste Agenciju o nastalim promjenama, a o svim značajnijim planiranim promjenama strukture programa zatraže saglasnost Savjeta Agencije za elektronske medije.

Članom 59 Zakona o elektronskim medijima propisano je da je emiter dužan da dnevno emituje najmanje 12 sati programa i da najmanje 10% ukupnog nedjeljnog programa posveti objavljivanju vijesti i informacija iz zone pokrivanja. Takođe, emiter je dužan da dnevno emituje informativni program u trajanju

¹ ("Sl. list CG", br. 046/10, 040/11, 053/11, 006/13, 055/16)

od najmanje 30 minuta u okviru kojeg najmanje jednu informativnu emisiju u trajanju od najmanje 20 minuta.

Metodološki okvir

U cilju sagledavanja dosljednosti u poštovanju prijavljene strukture programa, Agencija je uputila zahtjev² svim neprofitnim radijskim emiterima da dostave ažurirane verzije sljedećih dokumenata:

1) **programske osnove**, na način što će dostaviti pregled koji je upućen u prilogu akta. Pregled je sadržao glavne elemente programske osnove u skladu sa članom 56 Zakona o elektronskim medijima i to: vrstu programa, trajanje i kratak opis sadržaja emisija, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, podatke o ukupnom učešću sopstvene produkcije, kupljenog odnosno reemitovanog programa. U cilju precizne identifikacije traženih programskih sadržaja, emiteri su upućeni na Pravilnik o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom³.

2) dnevne, nedjeljne i mjesečne **programske šeme** za opšti radijski program, ili ukoliko je programska šema unifikovana, odnosno planirana sa stalnom strukturom, pa mjesečna šema predstavlja zbir identičnih nedjeljnih, šemu za nedjelju dana.

Tokom perioda jun – septembar 2017. godine, na osnovu programskih šema, prikupljeni su podaci koji se odnose na vrstu programa, trajanje i kratak opis sadržaja emisija, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, podatke o ukupnom učešću sopstvene produkcije, kupljenog, odnosno reemitovanog programa, te su na osnovu njihove kvantitativne obrade izvedeni rezultati koji se daju u nastavku teksta.

Podaci dobijeni na osnovu podnesenih programskih šema upoređeni su sa podacima o minutaži realizovanog sadržaja utvrđenog redovnim monitoringom Agencije, koji se vrši tokom godine, i namjenskim monitoringom neprofitnih emitera sprovedenim u periodu od 29.09.2017. do 05.10.2017.godine i na osnovu toga izvedeni podaci dati u nastavku teksta.

Polazni podaci

Saglasno izdatim odobrenjima status neprofitnog emitera posjeduju dvije radijske stanice:

- **NVO "Kulturni centar Homer"** za emitovanje radio programa **"Radio Homer"** putem radio-difuznih frekvencija koje pokrivaju područje opština Bar, Nikšić, Podgorica i Tivat.

- **"Mešihat Islamske zajednice u Crnoj Gori"** za emitovanje radio programa **"Radio Fatih"** putem radio-difuznih frekvencija koje pokrivaju područje opština Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Petnjica, Plav, Podgorica, Rožaje i Ulcinj.

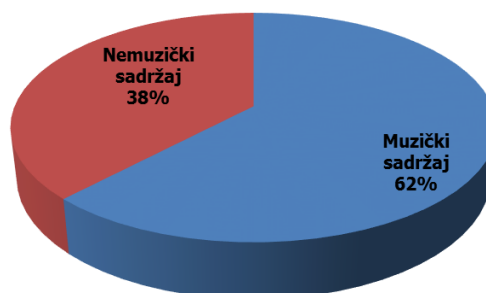
"Mešihat Islamske zajednice u Crnoj Gori" ne emituje program putem frekvencija za koje posjeduje odobrenje o emitovanju.

Programska struktura

Radijski program „Radio Homer“ se emituje 24 časa dnevno, što na sedmičnom nivou predstavlja 10.080 minuta emitovanog programa.

Ukupno emitovani program na sedmičnom nivou sadrži 62% muzike i 38% sadržaja različite vrste (po kategoriji, žanru ili produkcijskom izvoru).

Navedeno znači da Radio Homer emituje 3.822 minuta sedmično (oko 63 sata), odnosno 546 minuta dnevno (oko 9 sati) različitih sadržaja, dok ostatak emitovanog vremena predstavlja muzika.

Grafik 1: Struktura radijskog programa (procenat, sedmično)

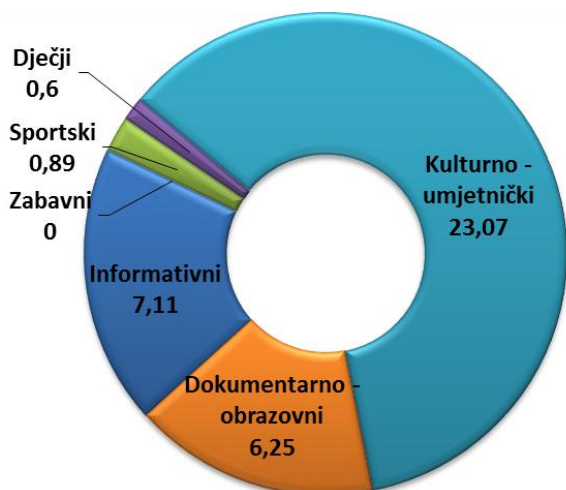
² Akt br. 02- 953 od 26.06.2017.godine

³ Pravilnik o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom ("Sl. list CG", br. 011/12)

Sopstvenom produkcijom smatraju se informativne, kulturno-umjetničke, muzičke, sportske i druge emisije, kao i drugi izvorno proizvedeni programski sadržaji čiji je proizvođač emiter ili su proizvedeni po njegovoj narudžbi i za njegov račun⁴. Sopstvena produkcija radijskih emitera podrazumijeva programske sadržaje u kojem izvorni audio materijal, ili autorski dio, čini više od 20 odsto.

Cjelokupan emitovani sadržaj Radija Homer (3.822 minuta sedmično) predstavlja sopstvenu produkciju ovog emitera (nema reemitovanog i kupljenog programa).

Posmatrano po vrsti emitovanog sadržaja zastupljenog u cjelodnevnom programu dominira kulturno-umjetnički sadržaj, zatim informativni i dokumentarno obrazovni program. Sportski i dječji program zajedno čine manje od 2% strukture sadržaja, dok zabavnih emisija nema.

Grafik 2: Učešće kategorije programa u ukupnom emitovanju (procenat, sedmično)

Informativni program čine kratke emisije (do 5 minuta) sa vijestima iz zemlje i svijeta, sadržajno i formalno odvojene od ostalog programa i prepoznatljive kao „klasičan“ informativni program. Količinu ove vrste programa uvećavaju emisije „Jutarnji program“ (kolažnog tipa koja predstavlja mješavinu servisnih i drugih informacija i muzike), „Sa lica mjesta“ (izveštavanje sa terena), i emisija „Zvukom do svjetlosti“ (o životu i radu osoba sa invaliditetom).

Radio Homer nema centralnu informativnu emisiju propisane dužine (čl.59 Zakona o elektronskim medijima).

Kulturno-umjetnički sadržaj predstavljaju emisije kojima se obrađuju teme iz oblasti kulture, emisija „Radio roman“ (romani iz knjižnog fonda Biblioteke za slijepe Crne Gore) i emisija „Radio

drama“.

Dokumentarno-obrazovni program čine tečaj stranog jezika i emisija „Izbor iz naših časopisa“. Radio Homer emituje jednu dječju emisiju i jednu sportsku emisiju (o paraolimpijskom sportu u Crnoj Gori).

Komercijalne audio-vizuelne komunikacije

Tokom redovnog monitoringa Agencije koji se vrši tokom godine i namjenskog monitoringa neprofitnog emitera „Radio Homer“, sprovedenog u periodu od 29.09.2017. do 05.10.2017. godine, nijesu zabilježeni slučajevi kršenja pravila vezanih za komercijalne audio-vizuelne komunikacije.

Sektor za monitoring
Sunčica Bakić

⁴ Pravilnik o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom ("Sl. list CG", br. 011/12)